

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinæ Vtrivsque Signatvræ Referendarii
Compendium Omnium Operum de Theologia Morali,
omnibusque conscientiæ nodis**

Bonacina, Martino

Coloniæ Agrippinæ

Religio, Religiosi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41152

tum, oportet verò ratificationem fieri animo validandi a-
ctum alias nullum. *Operet*) vid Navar. *conf.* 44. *de regul*
Factum alicujus nomine, validatur tempore, quo ipse
ratificat.

Ratificatio.

Factum tuo nomine, seu tui contemplatione, cum posses
tuo agi mandato, si ratum habes, cenferis mandasse, non ta-
men penas mandantis incurris, nisi id exprimat lege. V.
Grass *l. 2 c. 127 n. 7. q. 1* vid Syl. *consensus n. 6. Ang. eod. n. 4.*
Navar. *17. num. 133. Pœnas*) Fel. & alii putant, ratum haben-
tem homicidium irregulari fieri. *Spec. de disp. & Cov. in*
dem. si furiosus p. 2. §. 2. num. 4. negant.

Religio, Religiosi.

Vid. v. *Apostata, Monasterium, Munera, Simonia, Suspendio,*
Votum,

1. Religiosi non tenentur ad clausuram perpetuam, &
clausuræ violatio respectu illorū, non est peccaminosa mor-
taliter, per se loquendo, *tom 1. De Clausura, & pœnis viola-*
tori bus i. sius impositis, quest 2. punct. 1. num. 2.

2. Religiosus excusatur ab omni culpa exeundo à mona-
stério, quando obtinuit licentiam Superioris expressam vel
tacitam, juxta præscriptum religionis, quæ licentia licite
concedi non potest à Superiore, nisi aliquam legitimam il-
lius concedendæ causam habeat; imò religiosus non solum
potest, sed & tenetur nonnunquam monasterio egredi ut pa-
rentibus subveniar, de qua re vide v. *Lex. ibid. n. 3. & 4.*

3. Multis modis & multiplici occasione clausuram vio-
lare possunt religiosi: ut dimittendo habitum, matrimonium
contrahendo &c Religiosus autem tacite vel expressè pro-
fessus dicitur dimittere habitum, quando habitū deponit ad
sic incedendum, vel ad se occultandum, ita ut eo deposito
nequeat religiosus dignosci. Religiosus ergo in omni loco
& tempore habitum suæ religionis deferre debet, saltem ex
honestatis debito. *ibid. punct. 2. num. 2. & 3.*

4. Religiosus excommunicationem incurrit, non solum
dum totum suæ religionis habitum dimittit, verum etiam
dum partem detinet, alia dimissa, sed ex parte retenta nequit
religio

religiosus dignosci. Idem dic de religioso occultante vellet suæ religionis alio habitu super imposito: & de eo qui accedit ad aliquem locum sine habitu, etiamsi facultatem à suo Superiore ad illum locum accedendi obtinuerit. Similiter religiosus non deferens habitum in suo monasterio, excommunicationem incurrit juxta probabiliorem sententiam, *ibid. num. 8 & seq.*

5. Adverte tamen, religiosum non incurrere excommunicationem ob quamlibet habitus dimissionem, ut si fiat, v. g. causa servandæ vitæ dum per loca Turcarum vel inimicorum transiturus est: aut si dimittat ignorans prohibitionem, aut causa alicujus ludicræ actionis, aut ad assumendum habitum alterius religionis strictioris, modò non assumat contra jura; nam religiosus ita assumens, incurrit excommunicationem, licet multi Doctores oppositum sentiant. *ib. n. 13 & seq.*

6. Religiosus dimittens habitum ad tempus, incurrit excommunicationem, etiamsi animum habeat illum iterum assumendi; secus dicendum si dimittat tantum ad modicum & breve tempus, ex g. ad dimidiam, vel etiam ut plurimum ad integram horam; etiam si intentionem habuerit diutius dimittendi. *ibid. n. 19. & 20.*

7. Religiosi Societatis Jesu dimittentes habitum religiosum in partibus ubi sæcularem habitum non assumunt, legantur excommunicatione. Idem dicendum de Religioso promotò ad beneficium parochiale alicujus Ecclesiæ, si dimittat habitum suæ religionis. *ibid. n. 24. & 5.*

8. Religiosus creatus Episcopus non tenetur sub excommunicatione habitum suæ religionis deferre, quidquid sentiant multi in contrarium: quia religiosus factus Episcopus eximitur ab omnibus regulis & statutis religionis. Idem dic de religioso ad dignitatem Abbatis electo, habente propriam diocesium nulli Episcopo subjectam: quamquam religiosus creatus Episcopus vel Abbas cum dignitate quasi Episcopali, tenetur adhuc tribus votis religionis. *ibid. num. 26. & seq.*

9. Religiosus ad Cardinalatus apicem euectus, non subicitur excommunicationi non deferendo habitum suæ religionis. *ibid. num. 9.*

10. Religiosus dimittens habitum suæ religionis excommunicationem incurrit, etiamsi physicam vel leges sine Superioris licentia audire non intendat. *ibid. n. 30.*

11. Religiosus professus matrimonium sine licentia Papæ

contra-

contrahens, aut proficiscens ultra mare sine licentia sui Superioris in scriptis expressa, excommunicationem incurrit, etiam si id faciat absque pravo animo vel scandali periculo. Et Superior concedens facultatem alicui religioso litterato, sed non provido vel experto, transferendi se ad partes transmarinas in quibus pauci fideles reperiuntur, non eximitur ab excommunicatione. *ibid. punct. 3 & punct. 4. num. 1. & seq.*

12. Superior alicujus ordinis non incurrit excommunicationem transferendo se ultra partes transmarinas sine licentia. *ibid. punct. 4. num. 8.*

13. Omnes Monachi & Canonici regulares non habentes administrationem adeuntes curias Principum ad nocendum suis Prælati aut monasteriis, excommunicationem ipso facto incurrunt, etiam si nullum damnum re ipsa inferant. Ita *Clement. I in agro. de stat. monach.* Nec refert quod ad præfatas curias accedant cum licentia generalis suorum Prælatorum, *ibid. punct. 5. n. 1. & 6.*

14. Monachus qui bono animo curiam ingressus est, sed postea in curia commoratur intentione damnum inferendi suis Prælati vel monasteriis, excommunicationem non videtur incurrere, juxta probabilem *D. Bonacinæ* opinionem. *ibid. num. 4.*

15. Religiosus accedens ad præfatas curias animo nocendi alteri religioso, vel alteri religioni seu monasterio, non incidit in excommunicationem: textus enim loquitur de nocentibus suis Prælati aut monasteriis. *ibid. nu. 9.*

16. Adverte tamen, accedentem ad curias Principum animo nocendi, excusari ab excommunicatione, si hoc faciat ex ignorantia etiam crassa & supina, modo non sit conjuncta cum ingenti temeritate. *ibid. num. 14.*

17. Religiosi accedentes ad studia, seu proficiscentes alio, id est extra oppidum sui monasterii, sine licentia sui Prælati & consilio Conventus, vel majoris partis, laqueo excommunicationis obstringuntur. Hinc sequitur, accedentem ad studia sui oppidi sine licentia sui Prælati, non incurrere hanc excommunicationem. Idem dicendum, si accedat ad aliud monasterium suæ religionis, in quo studia exercentur: nam hic non dicitur accedere ad studia, sed potius mutare cœnobium. Imò religiosus transferens se ad aliud monasterium suæ religionis intentione dandi operam studiis, quæ extra monasterium exercentur, non incurrit excommunicationem.

nem, si intentionem habeat degendi in monasterio suae religionis, *ibid. punct. 6. n. 1. 4. & seq.*

18. Generalis aut Provincialis (vel etiam Episcopus respectu religiosorum non exemptorum,) potest facultatem concedere religioso sibi subdito accedendi ad studia; quod si licentia sit invalida, videlicet obtenta per dolum vel metum gravem, religiosus accedens ad studia, non eximitur ab excommunicatione, *ibid. num. 8. & 9.*

19. Non est necesse totum Conventum convocare dum alicui religioso concedenda est facultas exeundi ad studia, sufficitque consilium petitum esse à majori parte conventus, etiam si non adsit consensus, dum Superior concedit religioso facultatem eundi ad studia *ibid. num. 10. & 11.*

20. Praelatus monasterii non afficitur excommunicatione accedendo ad studia sine licentia, quamvis forte aliunde peccet, *ibid. n. 14.*

21. Religiosus è claustrò, id est extra civitatem, exiens ad audiendas leges, vel medicinam, subijcitur excommunicationi, nisi ad claustrum intra bimestre redeat. Quod si exeat de claustrò alia de causa, quam occasione audiendi physicam vel leges, non incurrit excommunicationem, *ibid. punct. 7. n. 1. & 5. item*

22. Religiosus non exiens animò audiendi medicinam vel leges, non videtur in excommunicationem incidere, etiam si postea extra claustrum permaneat animò eas audiendi, *ibid. num. 6.*

23. Religiosus monasterio egressus intentione audiendi medicinam vel leges, excommunicationem incurrit, etiam si postquam egressus est, mutaverit intentionem illas audiendi, nisi forte intra duos menses redeat *ibid. n. 7.*

24. Religiosus egrediens monasterio ad docendum medicinam vel leges, non incurrit excommunicationem juxta communioem Doctorum sententiam: quia jura loquuntur solum de exeuntibus ad audiendum. Imò docens leges vel medicinam coram religioso, non graviter peccat, nisi forte religiosus habitum dimiserit, *ibid. n. 9. & 10.*

25. Novitius non ligatur excommunicatione exeundò è claustrò ad audiendas leges vel medicinam, *ibid. n. 14.*

26. Magistri seu Doctores qui religiosum postquam dimisit habitum, medicinam, aut leges, seu jus civile docere, aut in scholis scienter retinere, seu excipere dum lectio ha-

betur, præsumunt, excommunicationis pœna ipso facto puniuntur; & hoc verum est siue doceantur in scholis, siue extra scholas. *ibid punct. 8. num. 1. 3. & 7.*

27. Doctor seu Magister docens aliquos dum novit religiosum in domo propinqua ipsum audire, non ligatur excommunicatione. Quod si advertat religiosum adesse in sua schola, qui dimisso habitu intendat ipsum audire, debet eum expellere, & si admonitus exire nolit, & sine scandalo expelli nequeat, dimittat lectionem. *ibid. num. 10. & 11.*

29. Licitus est transitus ab una ad aliam arctiorem religionem, nisi aliud obstat, quia cuilibet jure naturæ competit jus perfectioris vitæ capessendæ. *ib. punct. 9. §. 1. n. 1.*

29. Quæres, an licitum sit alicui novitiatum vel professionem suscipere animo firmo vel dubio transeundi ad aliam religionem, cum studiorum cursum perfecit, vel ad presbyteratus ordinem promotus fuerit. Respondendum posse quidem ad arctiorem religionem transire, sed graviter peccare ingrediendo religionem, vel proficendo cum præfata firma vel dubia intentione, tenetur tamen ad restitutionem expensarum quas monasterium sibi in ipso alendo, & ipse detrahere potest æstimationem laboris & ministerii in utilitatem monasterii exhibiti; secus dicendum de novitio bona fide religionem ingresso, si enim ille exeat, non tenetur ad expensas. *ibid. num. 2.*

30. Transitus ad arctiorem religionem conceditur non solum jure humano, verum etiam jure naturali divino, quibuscumque religiosis, etiam conversis vel oblatiis, & monialibus; imò & conventus totus transire potest ad arctiorem religionem, nisi forte aliud obstat. *ibid. §. 2. n. 1. & seq.*

31. Prælati religionis ad volare potest ad perfectiorem religionem. Item Episcopus regularis transire potest ad arctiorem religionem petita prius à Summo Pontifice licentia; imò potest ad laxiorem transire, posito quod renuntiato Episcopatu, nolit ad priorem redire. *ibid. num. 6. & seq.*

32. Transiens de una religione ad aliam, tenetur novum peragere novitiatum in secunda religione ad quam transit, debet enim ante professionem illius omnia & asperitates experiri. *ibid. num. 10.*

33. Volens ad arctiorem religionem transire, licentiam transeundi petere debet à suo Superiore, & ei transitus cautam aperire; ita expresse habetur in cap. licet, de regular. Et

Prælati non debet religiosum alterius religionis laxiorem remittere, dum illi denegatur à suo Superiore licentia transeundi; nisi ei constet licentiam à Superiore prioris religionis, nique & indiscrete denegari. Professio in arctiori religione facta, valida est, etiam si petita vel obiecta non fuerit licentia. *Ibid. §. 3. difficult. 1. n. 1. & seqq.*

34. Religiosus qui licentiam transeundi ad aliam religionem obtinuit, prius inquirere debet religionem à qua recipitur antequam monasterio egrediatur, alioquin obligationem clausura violat. *Ibid. n. 5.*

35. Religiosus volens transire ad arctiorem seu asperiores religionem, licentiam petere potest ab immediato Superiore monasterii, aut à Provinciali vel Generali, non tenetur tamen licentiam a conventu petere. *Ibid. n. 9 & 10.*

36. Monialis volens ad arctiorem religionem transire, non satisfacit petendo licentiam ab Abbatisa, sed huiusmodi licentia petenda est à Prælato cui subest monialis, sive is sit Episcopus, sive Prælati regularis. *Ibid. n. 11.*

37. Summus Pontifex non potest in foro conscientie licentiam transeundi ad laxiorem religionem concedere sine iusta causa, quia facultas transeundi ad laxiorem, continet communicationem voti in minus, consequenter continet quamdam dispensationem, sed Papa non potest sine iusta causa in voto, seu iure divino dispensare, ergo. &c. *Ibid. n. 14.*

38. Religiosus facultatem habens transeundi ad quamlibet laxiorem religionem, non potest ingredi religionem equitum militarium, nisi id disertis verbis exprimat, quia licet equites sint viri religiosi, non tamen sub communi religiosorum nomine comprehenduntur. *Ibid. n. 15.*

39. Transitus ab una religione ad aliam fieri debet sine notabili damno vel infamia prioris religionis, bono zelo seu amore majoris perfectionis: & si dubium sit, an bono vel pravo animo ad aliam religionem quis transire velit, bonus animus & zelus præsumendus est. *Ibid. difficult. 2. n. 1 & seq.*

40. Transiens ad aliam religionem, non tenetur ad vota primæ religionis: & in secunda sedere debet juxta tempus quo in illa professionem emisit. Quod si quis ad aliam religionem transeat ut ibi sit Prælati, finito officio remanet religiosus primæ religionis, quia qui ad religionem proficiscitur, ut ibi sit Prælati, non solet ibi professionem emittere. *Ibid. §. 4. difficult. 1. n. 1. & seq.*

41. Quando religiosus certam sedem non habet, sed ad curiam Superioris amovetur, & transmittitur ab uno monasterio ad aliud ejusdem religionis, cujus unum est caput, id est, Generalis vel Provincialis. bona aut jura ab hujusmodi religioso acquisita jure communi pertinent ad totum ordinem seu religionem, & ad Generalem pertinet illa applicare cui velit monasterio, nisi aliud ferat consuetudo, vel statuta religionis. *ibid. difficult. 2. num. 1.*

42. Bona quæ priori monasterio acquisita fuerant, remanent apud prius monasterium, dum religiosus ab una ad aliam religionem transit, nisi forte posterius monasterium cogatur religiosum suscipere. *ibid. n. 2.*

43. Si monasterium aliquod inundatione, incendio, vel alia ratione destruat, nec reedificetur, bona religiosorum devolvuntur ad monasterium ad quod transferuntur religiosi illius monasterii destructi. *ibid. n. 3.*

44. Bonorum religionis à Summo Pontifice deletæ & extinctæ, dispensatio acquiritur Summo Pontifici, si loquamur de religione exempta: si de non exempta, sed Episcopo subjecta, acquiritur Episcopo tamquam illorum dispensatori. *ibid. num. 4.*

45. Religiosus transiens ad aliam religionem, non potest quidquam secum deferre, nisi à Prælato primæ religionis, vel à Summo Pontifice expresse vel tacite data sibi fuerit facultas deferendi. Item monialis non potest secum deferre dotem, dum ad sui instantiam, vel ad instantiam secundi monasterii transfertur ad aliud monasterium: & hæreditas quæ delata non fuerat antequam religiosus profiteretur in secunda religione, pertinet ad primam religionem, etiamsi tunc temporis hæreditas adita non fuerit. Adde usumfructum alicujus rei quem religiosus acquisierat ante professionem, vel etiam post professionem, contemplatione sui, non contemplatione prioris monasterii, non remanere penes prius monasterium, sed penes secundum à die professionis factæ in secunda religione. quia ususfructus sequitur personam: in dubio tamen an ususfructus relictus sit contemplatione monasterii, vel contemplatione personæ, præsumitur relictus contemplatione monasterii. *ibid. n. 5. & seq.*

46. Peculium concessum religioso ea lege ut monasterium in illud non se ingerat, alioquin illud perdat, acquiritur secundo monasterio quoad fructus percipiendos, postquam

quam religiosus professionem in secundo monasterio eade-
serit. *ibid. num. 11. Item*

47. Bona acquisita à religioso postquam transit à religio-
ne capaci vel incapaci ad religionem incapacem, vel etiam
capacem, non pertinent ad primam religionem, modo in
secunda religione professus sit, quia non est amplius religio-
sus prioris monasterii. *ibid. num. 12.*

48. Religiosus ad Episcopatum assumptus bona quae ac-
quirunt à die confirmationis Pontificiae, donatione, legato,
testamento, vel alia ratione, pertinent ad Ecclesiam cuius est
Episcopus, neque sibi potest acquirere, cum ratione voti
paupertatis abdicaverit à se jus acquirendi dominium. Idem
militat in religioso ad Cardinalatum euecto, qui subijcitur
immediatè Summo Pontifici, & in religioso de licentia Pa-
pae pensionario. *ibid. n. 16. & seq.*

49. Mendicantes transeuntes ad non mendicantes, (ex-
cipie religionem Carthusianorum,) etiam cum facultate
Pontificis, privantur voce in Capitulo tam regulari, quam
seculari. Item privantur loco in Capitulo quoad honores,
non vero privantur loco in choro, inhabiles tamen efficiun-
tur ad quaelibet officia & administrationes etiam extra reli-
gionem Excipiuntur ab his poenis religiosi invalide professi
in prima religione, & religiosi translati ad non mendicantes
qui iterum revertuntur ad mendicantes. *ibid. § 5. difficult. 1.
num. 1. & seq.*

50. Fratres reformati excommunicationem incurrunt
transeundo ad fratres Conventuales, aut recedendo ab obe-
dientia suorum Ministrorum. Idem dic de Capucinis reci-
pientibus fratres Minores de Observantia sine licentia Pa-
pae, & etià de ipsismet fratribus de Observantia transeun-
tibus ad Capucinos sine facultate Summi Pontificis, aut sine li-
centia in scriptis suorum Provincialium ministrorum. Simi-
liter fratres Minimi ligantur excommunicatione recipien-
do fratres Minores de Observantia. *ibid. difficult. 2. num. 1.
& seq.*

51. Religiosi ordinis Humiliatorum excommunicatio-
nem incurrunt, admittendo aliquem ad habitum vel profes-
sionem sui ordinis. Hac prohibitio edita fuit à Pio V. in Bul-
la, *Quemadmodum*, in detestationem nefandi sceleris atten-
tati à Farina religioso illius ordinis contra S. Carolum, quem
selopo ad necemperere intendebat. *ibid. num. 4.*

52. Reli-

52. Religiosi cujuscumque ordinis excommunicationem incurrunt recipiendo Patres Societatis JESU non obtenta à Generali licentia. Eadem excommunicatione ligantur ipsi et Patres, sine præfata licentia transeuntes ad aliam religionem, & dantes ad id auxilium *ibid. num. 5.*

53. Religiosi claustrales recipientes Minores sine licentia Summi Pontificis; & religiosi Minores recipientes fratres ordinis Prædicatorum, excommunicationi subjiciuntur. Minimi quoque subtrahentes se ab obedientia Correctorum, & Tertiarii Eremitæ deferentes habitum Minimorum excommunicationis gladio feriuntur. *ibid. num. 6. & seq.*

54. Præpositus Generalis præclaræ Societatis JESU facultatem suis religiosis, etiam solemniter professis, concedere potest transeundi ad quaslibet religiones, & huic soli id specialiter concessum est. *ibid. n. 16.*

55. Religiosus mendicans excommunicatione ligatur transeundo ad non mendicantes, etiam si religio ipsius instituta fuerit post legem hujusmodi transitum prohibentem. Ejectus tamen in perpetuum, & habitu privatus, à religione mendicantium transire potest ad non mendicantes, quia verosimile non est Summum Pontificem velle viam ad perfectiorem statum excludere *ibid. n. 18. & 19.*

56. Religiosus invalide professus non tenetur ex vi professionis regulam aut vota servare, sed intra quinquennium tenetur reclamare, aut professionem ratificare, saltem dum professio irrita fuit per illius culpam. Ad validam autem professionis ratificationem requiritur novus consensus, quo religiosus sciens præcedentem professionem invalidam esse, eam approbat, volens ut ex tunc teneat & firma sit, sive approbet verbis, sive factis, sive etiam solo animi consensu, ut si actus professorum faciat intentione approbandi professionem. Ratificatio professionis non videtur exigere ad hoc ut sit valida novum consensum ex parte acceptantis. seu religionis. Ut autem religiosus invalide professus professionem ratificet, non tenetur novum peragere novitatum, si novitatus præcedens expletus fuerit. Probabileque est religiosum qui professionem ratificavit frui posse privilegii religionis, ac si ab initio valide professionem etatisset, aliis religiosis ignorantibus nullitatem professionis. *ibid. punct. 10. difficult. 1. n. 1. & seq.*

*Quibus ex causis religioso competat jus reclamandi
contra professionem.*

57. Causæ reclamandi sunt hæc:

Defectus legitimi consensus, dum quis professionem emisit, ut si v. g. emisit per vim, aut metum gravem, aut tempore dementiæ, aut si professionem celebrauit sub conditione de futuro; hæc enim non est valida ante conditionis eventum. *ibid. difficult. 2. §. 1. n. 1. & seq. Item*

58. Defectus integri novitiatus, ut dum professio celebrata est nondum præmissio integro & continuo novitiatus anno: annus autem novitiatus sufficere videtur ad professionem, etiamsi novitiatus eo expleto exierit, & postea iterum admissus fuerit absque alio novitiatu. Novitiatus hoc tempore peragi debet in habitu religionis, & in legitima ætate, id est in pubertate completa. *ibid. §. 1. & seq. Item*

59. Defectus legitimæ ætatis: legitima autem ætas in religione tam virorum quam mulierum, est annus decimus sextus completus ex Trident. *sess. 25. cap. 15. de regul. Biflexii* dies computandus videtur in legitima ætate ad professionem requisita. Ætas computanda est à die nativitatis, non autem à die conceptionis, licet multi contrarium sentiant, saltem dum favorable est prædici ita computari. *ibid. §. 3. n. 1. & seq.*

60. Defectus sui juris, ut dum v. g. quis seipsum alteri seu religioni valide tradere non potest: talis est vir conjugatus, aut servus, qui invita conjugæ aut domino religioni se obstringere nequit, nisi forte conjugatus perpetui divortii causam habeat. *ibid. §. 4. Item*

71. Defectus legitimi sexus: ut si femina in religione virorum, aut vir in religione monialium professionem emisit, huiusmodi enim professio irrita est. Hermaphroditus potest contra professionem reclamare, etiamsi professus sit in religione virorum, & virilis sexus in eo prævaleat; quamvis enim professio valida sit, imminet nihilominus maximum scandali periculum. *ibid. §. 5.* Denique ultima causa reclamandi, est

62. Defectus legitimi Superioris professionem acceptantis, dum professio facta fuit illi qui eam acceptare non poterat; potestas autem admittendi jure communi, præcisè privilegii,

privilegiis, constitutionibus, & consuetudine in contrarium, pertinet ad immediatum conventus Superiorem cum consensu conventus, vel ad alium ipso directè superiorem in officio. Hinc collige, Abbatissam posse professionem monialium acceptare, Episcopum verò non posse quemquam in monasteriis exemptis propria auctoritate ad professionem admittere. *Ibid.* §. 6.

63. Professio validè acceptari potest ab excommunicato vel suspensò, nisi fortè suspensus sit à potestate admittendi ad professionem; imò professio acceptari & admitti potest per alium, quia quæ per alium facimus, per nos ipsos fieri censentur. *Ibid.* n. 7. & 8.

64. Professio irrita defectu admittentis, convalescit accedente consensu & ratihabitione illius qui potest admittere; modo nomine illius acceptata fuerit. *Ibid.* num. 9.

65. Impotentia ad servandam religionis regulam non est causa sufficiens ad reclamandum contra professionem, cum ex tali impotentia professio non reddatur irrita. *Ibid.* n. 10.

66. Reclamare intendens, non auditur dimisso habitu, quamquam is, qui dimisso habitu reclamare volebat, & ob habitus dimissionem auditus non fuit, possit postea reclamare assumpto habitu. *Ibid.* difficult. 3. n. 1. & 2.

67. Religiosus invalidè professus in foro conscientie, licitè exire potest, nisi obstat alia circumstantia, dum in foro externo nullitatem suæ professionis probare non potest. *Ibid.* n. 3.

68. Tempus intra quod reclamatio permittitur, incipit à die professionis inclusivè, usque ad quinquennium sive professio expresse sive tacitè emissa fuerit. Ita Trident. *sess.* 25 *cap.* 9 *de regular.* Hoc tempus quinquenni ad reclamandum concessum, incipit à die professionis, etiam respectu illius qui nullitatem professionis ignorabat. *Ibid.* difficult. 4. num. 1. & seq.

69. Impeditus ad reclamandum intra quinquennium, elapso quinquennio non potest amplius reclamare; cum Tridentinum loco citato deneger, religiosum ultra quinquennium audiri ob pacem & tranquillitatem religionis, & ad vitandas lites. Quare vir conjugatus professus abque licentia uxoris, non potest elapso quinquennio reclamare; concedo tamen, uxorem repetere posse virum professum absque sua licentia. Similiter impedito perpetuo professionem irritante laborans, elapso quinquennio audiri potest, si manife-

ste constat tale impedimentum adesse. *Ibid. num. 4.*
 70. Religiosus reclamans contra professionem validam, sciens validam, sed falsis testibus probans invalidam esse, & ob id resiliens a religione, graviter peccat, & poenas Apostatarum incurrit; talisque vere est apostata; discedit enim absque debita licentia a religione animo ad illam non redeundi, quod si reclamet contra professionem invalidam, mortaliter non peccat. *Ibid. difficult. 5. num. 1. & 2.*

71. Susceptio sacrorum ordinum non sufficienter indicat religiosum tacite ratificasse professionem. *Ibid. n. 3.*

A D D I T I O.

Ære alieno supra facultates obstructus, etsi olim ingredi poterat religionem, & sic quasi cedere bonis, nunc tamen non potest admitti, nisi prius satisfaciatur creditoribus, ex nova Constitut. Sixti V. addita moderatione Gregor. XIV.

Novitius non tenetur ad præcepta religionis, nec egredias ad expensas, *Syl. Religiosus 5. n. 6.*

Dum quis est in religione, non tenetur ad vota antea facta, nec ad juramenta, quæ sunt Religioni incompatibilia, nec ad poenitentias injunctas, *vid. gl. 33. q. 2. admoneo.*

Professus celato morbo contagioso, expelli potest a religione. *Nav. conf. 40. de reg. 35.*

Religiosus beneficiarius potest de fructibus disponere, et secularis, & Ecclesiæ suæ acquirat, non monasterio: secundum Navar. idemque censet de Abbate & Priore, esse enim Abbatiam & prioratum beneficia Ecclesiastica. *Emm. Saporat, hos non posse plus, quam regula eis permittit. Navar. de reddit. Eccles. q. 1. mon. 8. vid. Mol. dist. 276. n. 5. 6. Less. l. c. du. 11.*

Religiosus potest appellare à sententia injusta superioris potest & agere contra superiorem, in utilitatem monasterii. *vid. c. ex parte. de accus. & cum delicta. de rescrip. Appellare. Thom. 2. q. 69. art. 3. vid. Sal. q. cit. & art. 10.*

A D D I T I O.

Reliquia.

Vide etiam *Oratio, Processio.*

Coli possunt privata rel. quæ ejus, qui creditur esse in celo. *De cultu reliquiarum, vid. Azor. l. 9. c. 8.*